

Liikenne- ja
viestintäministeriö

Kohti tasapainoista tuloksellisuutta - kommenttipuheenvuoro

Marja Heikkinen- Jarnola,
liikenne- ja viestintäministeriö
31.10.2014

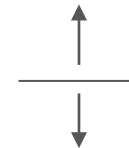
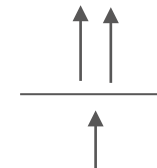
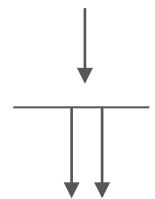
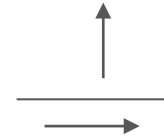
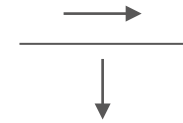

Tuottavuus tuloksellisuuden edistäjänä

- Tuottavuuden parantaminen on tärkeää julkisella sektorilla ja siis myös valtiolla (tästä lienee laaja yksimielisyys ja sisältyy myös hallituksen rakennepoliittiseen ohjelmaan)
- Tuottavuuden mittaaminen on edellytys informaation saamiseksi miten tuottavuus kehittyi.
- Jotta tuottavuustietoa voidaan käyttää hyväksi, on osattava käyttää tietoa informaationa toiminnan ja talouden ohjauksessa.
- Mittaamista kehitetty vuosikymmenen ajan; jos olisi ollut motivaatiota valtionhallinnossa riittävästi, olisi moniin mittausongelmiin löydetty ratkaisuja.
- Osa tuottavuuden mittausongelmista johtuu erityisesti tuotosten mittaamisen ongelmista.
- Tuottavuuden kehitystä voidaan seurata hallinnonalan kaikilla tasoilla: koko valtio, hallinnonala, virasto/laitos, toimintayksikkö
- Tuottavuuteen vaikuttaa tuotoksen **muutoksen** ja panosten käytön **muutoksen** välinen suhde
- Jokaisen organisaation on tarpeen tuntea panosten ja tuotosten välinen yhteys; **mitkä tekijät vaikuttavat tuottavuuteen!**

Tuottavuuden parantamisen keinoista

- Tuotokset pysyvät ennallaan, mutta panokset laskevat
- Tuotokset nousevat, mutta panokset pysyvät ennallaan
- Tuotokset laskevat, mutta panokset laskevat vielä enemmän
- Tuotokset nousevat enemmän kuin panokset
- Tuotokset nousevat ja panokset laskevat

Toimintamenoleikkaukset tuottavuuden edistäjänä

- Toimintamenomäärärahojen vähennyksillä vähennetään panoksia, jolloin taustalla on oletamus, että tuotosten määrä säilyy entisellään. Mistä se tiedetään?
- Tuottavuusmittaus ei ota huomioon laatua
 - Tämän takia tarvitaan tietoa myös viraston toiminnalliseen tuloksellisuuteen sisältyvästä palvelujen laadun mittauksesta
- Tulostavoitteita asetettaessa tasapainoisuus tarkoittaa kaikkien tuloksellisuuden osa-alueiden tasapainoista tarkastelua; tuottavuustavoitteita ei voida asettaa erikseen ilman että samalla tarkastellaan myös muita osia
- Tuottavuustavoite voi olla katalysaattori laajempaan mietintään; mitä virasto tekee, miksi tekee ja miten tekee; onko taloudellisempia toimintatapoja

Tilastokeskuksen tuottavuuskyselyn tuloksia...

Koko valtionhallinnon tason tuottavuus:

- Koko valtionhallinnossa *työn tuottavuus* nousi vuonna 2012 1,1 %, mutta *kokonaistuottavuus* heikkeni 2,5%.
- Koko valtionhallinnon tuotos alentui 1%-yksiköllä.
- Kun työn tuottavuus parantui 1,1%, se osoittaa, että työpanoksia eli htv-määrä oli alentunut 2,1%:lla.
- Koska kuitenkin kokonaiskustannukset olivat kasvaneet 1,5%, kokonaistuottavuus alentui 2,5%:lla. Ulkopuolisten palvelujen ostoon siirtyminen ei siten ole merkinnyt kustannusten alentumista tai että olisi toimittu taloudellisemmin.

Hallinnonalatasolla erot olivat suuria!

- **Työn tuottavuus** nousi OKM:n (8,6%), OM:n (4,4%), MMM:n (3,6%) ja PLM:n (3,5%) hallinnonaloilla. Tuottavuus laski SM:n (-2,7%) ja LVM:n (-1,8%) hallinnonaloilla työn tuottavuus laski.
- **Kokonaistuottavuus** nousi OKM:n (5,1%), MMM:n (2,8%), LVM:n (2,6%) ja OM:n (2,5%) hallinnonaloilla. Tuottavuus laski PLM:n (-7,5%), SM:n (-4,6%) ja STM:n (-3,9%) hallinnonaloilla. Koska valtionhallinnon kokonaiskustannuksista LVM:n ja PLM:n osuudet ovat huomattavat, näiden kahden hallinnonalan kokonaistuottavuuden kehitys vaikuttaa koko valtion tuottavuuslukuun.

Jatk.

- **LVM:n hallinnonalan virastojen tuottavuuden muutos v.2012 ja vertaus tavoitteisiin**

	Vivi	IL	Trafi	Livi	LVM	Hallinnonala	Koko valtio
Tuotos	7,96	3,14	-0,28	0,10	4,82	0,4	-1,0
Työpanos	2,03	2,88	4,86	-0,30	2,96	2,2	-2,1
Kokonaispanos	-0,88	5,31	3,20	-2,93	-5,76	-2,2	1,5
Työn tuottavuus	5,81	0,25	-4,90	0,40	1,81	-1,8	1,1
Kokonaistuottavuus	8,92	-2,06	-3,33	3,12	11,23	2,6	-2,5

	Vivi		IL		Trafi		Livi		LVM	
	tavoite	toteutuma	tavoite	toteutuma	tavoite	toteutuma	tavoite	toteutuma	tavoite	toteutuma
Työn tuottavuus	1,0	5,8	1,0	0,3	1,0	-4,9	2,0	0,4	1,0	1,8
Kokonaistuottavuus	2,0	8,9	2,0	-2,1	2,0	-3,3	0,2	3,1	2,0	11,2

Mitä pitäisi tehdä?

- **Tuottavuuden parantaminen otetaan oikeasti ohjauksen ja johtamisen välineeksi** (asetetaan tavoitteeksi ja toteutumaa seurataan, analysoidaan eroja)
- Jatketaan tuottavuuden mittauksen kehittämistä (VM:llä vetovastuu)
- Tilastokeskuksen kysely vuodelta 2013 toteutetaan (laatu voitaisiin parantaa useilla Tilastokeskuksen mainitsemilla ehdotuksilla).
- Anetaan virastoille ohjeet tuottavuuden mittauksen laskentakaavoiksi. Virastot toimittavat tuottavuusmittauksen tulokset osana tilinpäätösinformaatiota suoraan Valtiokonttorin Netra-järjestelmään. Netra on kaikille avoin, toisin kuin tilastokeskuksen tilastot.
- Seuraava kuvio; 3 tapaa kuvata valtion tuottavuutta (tavoite voidaan asettaa kun on sovittu mittaustavasta)

Valtion tuottavuuden kehitys eri mittareilla

